Joi, 16 februarie 2023

P9_TA(2023)0059

Disponibilitatea îngrășămintelor în UE

Rezoluția Parlamentului European din 16 februarie 2023 referitoare la comunicarea Comisiei privind asigurarea disponibilității și accesibilității prețurilor îngrășămintelor (2022/2982(RSP))

(2023/C 283/12)

Parlamentul European,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 9 noiembrie 2022 intitulată „Asigurarea disponibilității și accesibilității prețurilor îngrășămintelor” (COM(2022)0590),

— având în vedere rezoluția sa din 24 martie 2022 referitoare la necesitatea unui plan de acțiune urgent al UE pentru a garanta securitatea alimentară în interiorul și în afara UE în contextul invadării Ucrainei de către Rusia ([1]),

— având în vedere rezoluția sa din 20 octombrie 2021 referitoare la o strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic ([2]),

— având în vedere rezoluția sa din 10 februarie 2021 referitoare la noul plan de acțiune privind economia circulară ([3]),

— având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Cadru temporar de criză pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei” ([4]),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 23 martie 2022 intitulată „Garantarea securității alimentare și consolidarea rezilienței sistemelor alimentare” (COM(2022)0133),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 20 iulie 2022 intitulată „Să economisim gaz pentru siguranță la iarnă” (COM(2022)0360),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 20 mai 2020 intitulată „O strategie «De la fermă la consumator» pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic” (COM(2020)0381),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ([5]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2022/1854 din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie ([6]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (Regulamentul privind îngrășămintele) ([7]),

([1]) JO C 361, 20.9.2022, p. 2.
([2]) JO C 184, 5.5.2022, p. 2.
([3]) JO C 465, 17.11.2021, p. 11.
([4]) JO C 426, 9.11.2022, p. 1.
([5]) JO L 435, 6.12.2021, p. 1.
([6]) JO L 261 I, 7.10.2022, p. 1.
([7]) JO L 170, 25.6.2019, p. 1.

Joi, 16 februarie 2023

— având în vedere Directiva 91/676/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole ([8]) („Directiva privind nitrații”),

— având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 4 ianuarie 2023 intitulat „Factorii securității alimentare” (SWD(2023)0004),

— având în vedere publicația Centrului Comun de Cercetare intitulată „Propuneri tehnice pentru utilizarea în condiții de siguranță a gunoiului de grajd prelucrat peste pragul stabilit pentru zonele vulnerabile la nitrați de Directiva privind nitrații (91/676/CEE)” ([9]),

— având în vedere întrebarea adresată Comisiei referitoare la Comunicarea Comisiei privind asigurarea disponibilității și accesibilității prețurilor îngrășămintelor (O-000001/2023 – B9-0010/2023),

— având în vedere articolul 136 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere propunerea de rezoluție prezentată de Comisia pentru agricultură și dezvoltare rurală,

A. întrucât îngrășămintele și gestionarea nutrienților sunt esențiale pentru asigurarea unei producții alimentare suficiente și de calitate și joacă un rol critic în securitatea alimentară la nivel mondial; întrucât penuria de îngrășăminte de azi poate afecta culturile de mâine;

B. întrucât producția și costul îngrășămintelor minerale depind în mare măsură de disponibilitatea și accesibilitatea ca preț a gazelor naturale, generând în același timp până la 2,1 % din emisiile de gaze cu efect de seră la nivel mondial ([10]); întrucât producerea de componente ale îngrășămintelor, cum ar fi azotul și amoniacul, necesită cantități mari de gaze naturale; întrucât gazele reprezintă aproximativ 80 % din costurile de producție ale îngrășămintelor;

C. întrucât în UE au fost depășite limitele planetare la fluxurile biochimice pentru ciclul azotului (de 3,3 ori) și ciclul fosforului (de 2 ori) ([11]);

D. întrucât, ca urmare a invadării ilegale a Ucrainei de către Federația Rusă la 24 februarie 2022, o criză mondială a îngrășămintelor minerale și a energiei amenință securitatea alimentară mondială și determină creșterea prețurilor la alimente, ceea ce poate avea un impact profund asupra celor mai vulnerabile populații din întreaga lume, care depind în mare măsură de accesul la alimente la prețuri accesibile și nutritive;

E. întrucât o mare parte din gazele naturale utilizate pentru a produce îngrășăminte în UE provin în mod tradițional din Federația Rusă; întrucât Federația Rusă este principalul furnizor mondial de îngrășăminte și de componente de bază ale acestora; întrucât Rusia a abuzat de poziția sa dominantă în aprovizionarea cu gaze și îngrășăminte, folosind-o ca armă politică; întrucât nivelul ridicat continuu de utilizare a îngrășămintelor minerale riscă să alimenteze eforturile de război ale Rusiei și să sprijine alte regimuri autocratice;

F. întrucât inflația are un impact major asupra sectorului agricol european, în special pentru că exercită o presiune considerabilă asupra bugetului actual al politicii agricole comune (PAC);

([8]) JO L 375, 31.12.1991, p. 1.
([9]) Huygens, D., Orveillon, G., Lugato, E., Tavazzi, S., Comero, S., Jones, A., Gawlik, B. and Saveyn, H., *Technical proposals for the safe use of processed manure above the threshold established for Nitrate Vulnerable Zones by the Nitrates Directive (91/676/EEC)*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2020.
([10]) https://www.nature.com/articles/s41598-022-18773-w
([11]) https://commission.europa.eu/publications/analysis-main-drivers-food-security_en, p 26.

G. întrucât un număr mare de producători europeni de îngrășăminte minerale și-au redus activitatea sau și-au încetat complet producția, în mare parte ca urmare a creșterii costurilor la gazele naturale, dar și din cauza impozitării și a concurenței din partea țărilor mai puțin birocratice, ceea ce a dus la penurii, creșteri ale prețurilor îngrășămintelor și randamente mai scăzute din cauză că agricultorii nu au putut avea acces la îngrășămintele necesare pentru a-și acoperi cerințele de producție; întrucât, în cele din urmă, aceasta a avut un impact asupra disponibilității și accesibilității ca preț a alimentelor;

H. întrucât cei mai mari producători de îngrășăminte din lume au înregistrat profituri record ([12]);

I. întrucât agricultorii își pun în prezent întrebarea cât de mult pot risca în deciziile lor legate de însămânțare și de producție sau chiar se confruntă cu decizia de a-și înceta complet activitatea agricolă, deoarece prețurile îngrășămintelor au fost foarte volatile și au crescut în ultimii doi ani la niveluri care nu au mai fost niciodată înregistrate în Europa, afectând astfel nivelul veniturilor agricultorilor și chiar gestionarea exploatațiilor agricole; întrucât disponibilitatea materiilor prime pentru producția de îngrășăminte nu este garantată, ceea ce ar putea cauza penurii pentru ferme în timpul perioadei de vegetație;

J. întrucât, în ultimii doi ani, creșterea costurilor factorilor de producție agricolă a fost un factor major care a cauzat prețuri ridicate la produsele alimentare; întrucât este posibil ca prețurile așteptate la ora actuală la culturile de cereale pentru recolta din 2023 să nu reflecte costurile actuale ale factorilor de producție și, prin urmare, veniturile pot fi sub costul de producție; întrucât în unele state membre, în special din apropierea războiului din Ucraina, prețul de vânzare deja nu mai acoperă costurile de producție; întrucât, dacă investesc în îngrășăminte atunci când prețurile sunt ridicate, agricultorii se confruntă cu riscuri din cauza posibilității ca prețurile îngrășămintelor să scadă semnificativ pe termen scurt;

K. întrucât, din cauza creșterii cerințelor de lichiditate și a volatilității pieței îngrășămintelor, mulți comercianți mici nu sunt în măsură să riște să intre pe piață, ceea ce reduce competitivitatea; întrucât Comisia ar trebui să ia măsuri pentru a atenua acest risc, pentru a permite o concurență mai mare;

L. întrucât strategia „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și ecologic a stabilit obiectivul de reducere a pierderilor de nutrienți cu cel puțin 50 %, garantându-se că nu există nicio deteriorare a fertilității solului; întrucât Parlamentul, în rezoluția sa din 20 octombrie 2021 referitoare la strategie, a salutat acest obiectiv, insistând, de asemenea, asupra necesității de a se garanta că fertilitatea solului nu este deteriorată; întrucât atingerea acestui obiectiv va reduce utilizarea îngrășămintelor cu cel puțin 20 % până în 2030;

M. întrucât criza actuală legată de disponibilitatea îngrășămintelor minerale subliniază rolul fundamental jucat de creșterea animalelor în echilibrul agriculturii europene, deoarece menține producția vegetală prin înlocuirea și completarea îngrășămintelor minerale; întrucât există în continuare multe surse de nutrienți organici care în prezent nu sunt utilizați la maximum, cum ar fi gunoiul de grajd, digestatul, frass-ul și nămolurile de epurare; întrucât prelucrarea nutrienților organici în produse fertilizante organice poate juca un rol important în atingerea obiectivelor Strategiei „De la fermă la consumator” și a obiectivelor climatice ale Uniunii;

N. întrucât, conform indicatorului combinat privind seceta (CDI) vizând primele 10 zile ale lunii august 2022, 47 % din teritoriul Europei s-a aflat în condiții de avertizare de secetă gravă, iar 17 % în condiții de alertă; întrucât regiunile afectate de secetă în primăvara anului 2022 au fost cele în care condițiile se degradează cel mai mult ([13]);

O. întrucât utilizarea azotului recuperat din gunoiul de grajd (RENURE) ca parte a sistemelor de gestionare a gunoiului de grajd permite evoluția către o economie mai circulară și o utilizare mai eficientă a resurselor în sistemul alimentar al UE;

P. întrucât Centrul Comun de Cercetare al Comisiei a elaborat criterii pentru utilizarea în condiții de siguranță a gunoiului de grajd prelucrat peste pragul stabilit pentru zonele vulnerabile la nitrați prin Directiva privind nitrații,

---

([12]) https://grain.org/system/articles/pdfs/000/006/903/original/The%20Fertiliser%20Trap%20English%20-%20Embargoed%208th%20November%202022.pdf?1667838216

([13]) https://edo.jrc.ec.europa.eu/documents/news/GDO-EDODroughtNews202208_Europe.pdf.

Joi, 16 februarie 2023

1. subliniază informațiile potrivit cărora în septembrie 2022 prețurile la îngrășămintele pe bază de azot au crescut cu 149 % și salută comunicarea Comisiei privind îngrășămintele și ambiția sa de a asigura disponibilitatea și accesibilitatea îngrășămintelor la prețuri rezonabile, pentru a asigura reziliența sectorului agricol al UE;

2. subliniază că disponibilitatea tuturor tipurilor de îngrășăminte și producția de îngrășăminte sunt esențiale pentru aprovizionarea cu alimente a cetățenilor UE și pentru securitatea alimentară la nivel mondial, precum și a asigura fertilitatea și a evita epuizarea solului; constată că producția de îngrășăminte este, de asemenea, esențială pentru producția de AdBlue pentru sectorul transporturilor și de CO_2 pentru industria alimentară; este preocupat de creșterea fără precedent a prețurilor îngrășămintelor pe bază de azot, la care au contribuit prețurile ridicate ale gazelor naturale și perturbarea accesului la aprovizionarea cu gaze și subliniază că acest lucru poate avea un impact semnificativ asupra costurilor producției agricole și asupra competitivității sectorului agricol al UE;

3. subliniază că disponibilitatea limitată a îngrășămintelor în 2022 a dus la epuizarea rezervelor reziduale de îngrășăminte din soluri, ceea ce ar putea avea un impact semnificativ asupra producției alimentare europene în 2023;

4. consideră că măsurile stabilite de Comisie în comunicarea sa reprezintă un început bun, în special ca răspuns imediat la criza de îngrășăminte, dar că sunt încă departe de a fi suficiente pentru a aborda denaturările de pe piețele îngrășămintelor și pentru a asigura autonomia strategică pe termen lung în ceea ce privește îngrășămintele; invită Comisia să elaboreze o strategie pe termen lung a UE privind îngrășămintele și să prezinte, până în iunie 2023, o strategie durabilă a UE pe termen lung privind nutrienții din sol; solicită să se ia prompt măsuri ample pentru a evita noi dependențe de importurile de îngrășăminte sau de energie și de vectori energetici și pentru a asigura securitatea alimentară la nivel mondial, prin promovarea unei producții alimentare sustenabile care respectă mediul și este adaptată la schimbările climatice, ținând seama, în același timp, de contextul economic și social regional, european și mondial;

5. subliniază că sunt necesare soluții pe termen lung la nivelul UE, în special pentru a evita orice denaturare economică între sectoarele agricole ale statelor membre;

6. reamintește că indisponibilitatea îngrășămintelor sau lipsa accesibilității lor financiare chiar și pe termen scurt poate pune în pericol cultivarea la timp a culturilor, cu un impact negativ asupra veniturilor fermierilor; reamintește din nou că aceasta poate contribui la insecuritatea alimentară;

7. subliniază efectul pe care îl are creșterea costurilor de producție asupra agriculturii UE și subliniază că fermierii din alte regiuni, cum ar fi Rusia și America de Sud, au acces la îngrășăminte cu costuri semnificativ mai mici, subminând astfel competitivitatea fermierilor din UE;

Acțiuni pe termen scurt

8. invită statele membre și Comisia să ia în considerare utilizarea rezervei pentru agricultură pentru exercițiul financiar 2023 pentru a oferi asistență imediată fermierilor în fața creșterii exponențiale a costurilor îngrășămintelor și deci a creșterii a costurilor de producție;

9. subliniază, cu toate acestea, că utilizarea rezervei pentru situații de criză nu este un răspuns financiar suficient pentru a ataca provocările și că este nevoie de un răspuns mai solid pentru a face față crizei actuale; invită Comisia și statele membre să asigure sprijin pentru fermieri până când piața se va stabiliza și vor deveni disponibile alternative la îngrășămintele minerale; constată că reducerile consecutive ale bugetului PAC, alături de presiunile inflaționiste, au redus și mai mult viabilitatea fermierilor din UE;

10. invită statele membre ca, în planurile lor naționale de urgență, să acorde prioritate, în acest context, accesului continuu și neîntrerupt la gaze naturale și energie electrică la prețuri accesibile pentru îngrășăminte și producția conexă de AdBlue și CO_2, pentru a asigura securitatea alimentară pe termen lung, competitivitatea pe piața mondială și un sector al transporturilor funcțional;

11. își exprimă temerea că sprijinul acordat fermierilor și producătorilor de îngrășăminte prin intermediul cadrului temporar de criză pentru ajutoarele de stat poate prezenta un risc de renaționalizare, fragmentare și concurență între diferitele piețe și între fermierii individuali; subliniază că trebuie favorizate măsuri comune și subliniază necesitatea unor condiții de concurență echitabile și a unei distribuții echitabile a ofertei în întreaga Uniune;

12. reamintește, în acest context, că la revizuirea la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual ar putea fi posibilă consolidarea bugetului PAC și s-ar putea lua în considerare impactul puternic pe care inflația l-a avut asupra costurilor de producție și asupra veniturilor fermierilor; încurajează UE să caute surse alternative de finanțare în afara PAC, să elaboreze măsuri relevante pentru a asigura accesibilitatea ca preț și disponibilitatea îngrășămintelor în UE și pentru a atenua impactul economic al deficitului de îngrășăminte;

13. reamintește statelor membre posibilitatea de a dezvolta, în cadrul planurilor lor strategice PAC, programe ecologice specifice pentru a promova fertilizarea organică sau creșterea nivelurilor optime ale pH-ului solului, ceea ce ar necesita o utilizare mai redusă a îngrășămintelor și ar avea ca rezultat utilizarea la maximum a cantităților limitate de îngrășăminte, sau intervenții sectoriale în capitolul privind „alte sectoare", care pot include, printre altele, măsuri de stimulare a dezvoltării de alternative la fertilizarea minerală, de sprijinire a abordărilor comune și bazate pe cooperare în ceea ce privește scenariile de penurie și de aplicare a inovării și a tehnologiei pentru a reduce utilizarea îngrășămintelor;

14. recunoaște și sprijină în mod diferențiat rolul jucat de cooperativele agroalimentare, datorită capacității lor logistice, organizaționale și economice de a promova proiecte locale de fabricare a îngrășămintelor, atât din creșterea animalelor, cât și alternative la îngrășămintele bazate pe combustibilii fosili;

15. invită Comisia să sprijine statele membre în identificarea de soluții pentru utilizarea eficientă a planurilor strategice PAC pentru a rezolva problemele în materie de îngrășăminte; încurajează statele membre ca, acolo unde este necesar, să revizuiască și să elimine lacunele din planurile lor strategice naționale PAC, cu scopul de a optimiza și a reduce utilizarea îngrășămintelor și pierderile de nutrienți, de a stimula înlocuirea și completarea îngrășămintelor minerale cu nutrienți din surse organice și de a accelera măsurile adecvate de fertilizare, pentru a asigura fertilitatea solului și randamentele optime, prevenind, în același timp, relocarea emisiilor de dioxid de carbon în regiuni cu standarde de producție inferioare; subliniază că aceste revizuiri ar trebui efectuate în timp util, cu condiția să nu scadă cantitatea și calitatea producției, și ele nu ar trebui să fie considerate o modificare a planurilor strategice naționale PAC, care este permisă doar o dată pe an; subliniază, în acest context, beneficiile clare pe care rotația culturilor cu leguminoase le poate oferi ca măsură de fertilizare, dată fiind capacitatea sa de fixare a nitraților, ceea ce reduce, prin urmare, nevoia de factori de fertilizare; invită Comisia să se asigure că toate statele membre le oferă fermierilor lor opțiunea de a cultiva culturi de captare în contextul bunelor condiții agricole și de mediu din PAC;

16. încurajează statele membre să exploateze pe deplin potențialul Regulamentului (UE) 2019/1009 recent adoptat, care a revizuit normele privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și care permite deschiderea pieței unice a UE pentru îngrășămintele organice și cele pe bază de deșeuri biologice, acordându-le acces la marcajul CE;

17. invită Comisia să actualizeze definiția gunoiului de grajd din legislația Uniunii, făcând o distincție clară între gunoiul de grajd prelucrat și cel neprelucrat, pentru a le reglementa în mod corespunzător, având în vedere compozițiile lor diferite și riscurile în materie de poluare;

18. invită Comisia să colecteze dovezi științifice privind efectele gunoiului de grajd fermentat și ale altor nutrienți organici prelucrați în ceea ce privește beneficiile pentru climă și riscul de poluare a apei; invită Comisia să exploateze beneficiile pentru mediu ale utilizării gunoiului de grajd fermentat și a altor nutrienți organici prelucrați, dacă există dovezi științifice în acest sens, prin promovarea utilizării acestora și eventual prin adaptarea legislației;

19. regretă faptul că comunicarea nu servește la facilitarea utilizării alternativelor organice la îngrășămintele chimice, cum ar fi RENURE, digestatul din deșeurile biologice obținute prin digestia anaerobă a efluenților de la animale și orice alt instrument eficient și verificat, care poate fi utilizat atât în agricultură, cât și în sectorul creșterii animalelor, și solicită ca anexa III la Directiva privind nitrații să fie modificată în acest scop, respectându-se în continuare principiile eficienței și siguranței; solicită, între timp, având în vedere criza actuală, o derogare temporară, deoarece produsele RENURE și digestatul au potențialul de a înlocui îngrășămintele chimice fără a genera emisii suplimentare, pierderi de azot sau producția de gunoi de grajd; invită Comisia să propună, fără întârziere și cel târziu în viitorul său plan de acțiune pentru gestionarea integrată a nutrienților (INMAP), măsuri legislative pentru a pune în aplicare în mod legal și sigur criteriile elaborate de Centrul Comun de Cercetare pentru a permite utilizarea în condiții de siguranță a RENURE peste pragurile stabilite în Directiva privind nitrații pentru zonele vulnerabile la nitrați;

Joi, 16 februarie 2023

20. constată că utilizarea frass-ului ca îngrășământ poate juca un rol important în îndeplinirea cerințelor privind nutrienții din sol; invită, în acest sens, Comisia să stimuleze utilizarea frass-ului prin eliminarea cât mai curând posibil a sarcinilor legislative și administrative inutile;

21. subliniază că orice întârziere în a recunoaște reutilizarea nutrienților din gunoiul de grajd prelucrat în aceleași condiții ca pe îngrășămintele chimice ar prelungi lipsa unor condiții de concurență echitabile între produse de fertilizare cu aceleași caracteristici;

22. invită Comisia și Consiliul să extindă suspendarea temporară a taxelor la import la toate îngrășămintele minerale, cu excepția celor de origine rusă sau belarusă, pentru a crește disponibilitatea îngrășămintelor pentru agricultori și, astfel, pentru a avea un efect stabilizator asupra prețurilor, precum și pentru a face ca piața europeană să devină mai dinamică prin îmbunătățirea logisticii și reducerea sarcinii administrative; subliniază că UE nu ar trebui să înlocuiască o dependență cu alta, de data aceasta de îngrășămintele importate, și nici nu ar trebui să pună în pericol tranziția către o industrie europeană a îngrășămintelor cu emisii scăzute de dioxid de carbon, ceea ce ar duce la o creștere semnificativă a emisiilor de CO_2 la nivel mondial, împiedicând obiectivele climatice de la Paris;

23. cere să se creeze un mecanism de sprijin care să îi ajute pe comercianți să gestioneze riscul achiziționării de îngrășăminte în vrac; observă că trebuie să li se ofere comercianților posibilitatea de a intra pe piață cu riscuri mici cu ajutorul unui sistem de achiziție la termen care să îi apere de acumularea de datorii la niveluri nesustenabile;

24. regretă faptul că Comisia nu a prezentat o evaluare de impact privind consecințele reducerii pierderilor de nutrienți cu cel puțin 50 % până în 2030 și solicită măsuri imediate pentru a remedia această situație;

25. invită Comisia să evalueze posibilitatea de a elabora norme pentru instituirea unui mecanism de achiziționare în comun a îngrășămintelor la nivelul UE;

26. invită Comisia și Consiliul să îmbunătățească funcționarea pieței europene a îngrășămintelor prin reducerea blocajelor logistice și să asigure un echilibru, în special legat de importuri, reducând sarcina administrativă asupra importurilor și comerțului cu îngrășăminte și înlesnind achizițiile realizate în afara sezonului și depozitarea de către distribuitori și fermieri;

27. recunoaște că comercianții au un necesar mai mare de lichiditate și că trebuie să se pună la dispoziție finanțare prin intermediul Băncii Centrale Europene, pentru înlesni contractarea de împrumuturi și achizițiile de îngrășăminte la termen;

28. invită Comisia să stabilească alianțe strategice cu parteneri de încredere pentru a facilita aprovizionarea cu îngrășăminte pe termen mediu;

29. subliniază că manipularea pieței afectează aprovizionarea cu îngrășăminte și poate afecta contractarea la termen a cerealelor și a nutrețului, astfel mărind inflația prețurilor la alimente pentru consumatori;

Acțiuni pe termen mediu și lung

30. ia act de faptul că materiile prime pentru îngrășămintele minerale – gazele naturale, fosforul și potasiul – provin în mare parte din afara UE, adesea din țări cu regimuri autocratice, iar autosuficiența în ceea ce privește îngrășămintele minerale nu este realistă pe termen scurt sau chiar mediu; solicită, prin urmare, să se pună un accent mai mare pe măsuri pe termen mediu și lung, inclusiv pe investiții și noi modele de afaceri, care să reducă sau să elimine dependențele de import potențial dăunătoare și, în special, să evite crearea de noi astfel de dependențe, să crească autonomia strategică a UE în sectorul îngrășămintelor, în special prin decarbonizarea și introducerea surselor regenerabile de energie pentru producția de îngrășăminte ecologice, prin acordarea unui acces mai bun la îngrășăminte organice și nutrienți provenind din fluxurile de deșeuri reciclate și prin creșterea circularității agriculturii, consolidând astfel reziliența sectorului agricol al UE;

31. afirmă că noul mecanism de ajustare la frontieră în funcție de carbon al UE (CBAM) are obiectivul important de a preveni relocarea emisiilor de dioxid de carbon, care ar trebui combinat cu alte obiective ale UE, cum ar fi asigurarea securității alimentare;

32. cere să se acționeze imediat, inclusiv garantându-se reglementări și finanțare corespunzătoare, pentru a permite actualei industrii producătoare de îngrășăminte din UE să decarbonizeze efectiv și urgent procesele de producție pentru a elimina dependența de gazele naturale, oferind fermierilor din UE îngrășăminte din surse regenerabile, fără combustibili fosili și cu emisii scăzute de dioxid de carbon;

33. observă că gazul rusesc, folosit pentru a produce îngrășăminte, contribuie la finanțarea războiului din Ucraina; cere deci să se aloce resurse suficiente cât mai curând posibil pentru a pune capăt dependenței de acest gaz;

34. subliniază că trebuie să se accelereze procesul de decarbonizare și să se crească sustenabilitatea și reziliența industriei îngrășămintelor pe bază de azot prin utilizarea de energii fără combustibili fosili, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și din surse regenerabile, precum și de nutrienți reciclați pentru a produce îngrășăminte, în special azot din compostarea gunoiului de grajd, pentru a reduce dependența de gazele naturale; invită, în acest sens, Comisia să prezinte noi propuneri pentru a stimula construcția de centrale de biogaz de dimensiuni mici și medii pentru a produce îngrășăminte și energie în întreaga Europă și punând un accent regional strategic, pentru a ajuta fermierii să creeze un lanț valoric sustenabil în UE, care va reduce dependența UE de țările terțe; constată că creșterea numărului de stații de digestie anaerobă în agricultură, al cărei scop strategic principal este producția de biometan și digestat, nu ar trebui să aibă loc numai în detrimentul finanțării PAC;

35. invită Comisia să propună măsuri de politică pe termen mediu și lung care să permită folosirea produselor RENURE, clasificându-le ca substitut pentru îngrășămintele chimice pe baza unor criterii științifice, aceasta fiind o posibilitate oferită fermierilor de a-și reduce dependența de îngrășămintele chimice și de a mări circularitatea în ferme prin valorificarea reziduurilor, cum ar fi gunoiul de grajd;

36. remarcă faptul că parcurile eoliene maritime din Europa pot genera energie electrică pentru a produce hidrogen și amoniac; invită Comisia să analizeze dacă se poate crea un model integrat de producere a amoniacului, atât ca combustibil sustenabil pentru transportul maritim, cât și ca sursă sustenabilă de îngrășăminte;

37. invită Comisia să prezinte o evaluare a impactului care să analizeze amănunțit aprovizionarea agriculturii UE cu nutrienți proveniți din îngrășăminte minerale, organo-minerale și organice, cu accent pe realizarea obiectivului pe termen lung de autonomie a aprovizionării cu nutrienți;

38. accentuează că trebuie să se construiască terminale de gaz natural lichefiat adaptate exigențelor viitorului, pentru a face mai ușoară manipularea hidrogenului și a amoniacului;

39. subliniază necesitatea de a îmbunătăți fertilizarea și eficiența utilizării nutrienților de către fermieri prin stimularea sustenabilității și a optimizării, în special prin accesul la consiliere tehnică personalizată, digitalizare, inovare, agricultură de precizie și instrumente de gestionare a nutrienților care să permită practici agricole consolidate, precum și prin prioritizarea și sprijinirea practicilor agroecologice; insistă că va trebui depus un efort financiar pentru a atinge aceste obiective;

40. ia act de progresele înregistrate în înlocuirea îngrășămintelor artificiale cu metode agroecologice dezvoltate și moderne folosite în agricultura de zi cu zi practicată în fermele inovatoare; cere să se răspândească aceste practici prin servicii de consiliere, prin schimburi între fermieri și prin școli;

41. solicită să se acorde mai multă atenție economiei circulare și agroecologiei și, prin urmare, să se pună un accent mai puternic pe cercetare în cadrul programelor de cercetare ale UE, pe dezvoltarea de inovații, inclusiv prin accelerarea utilizării RENURE și prin sprijinirea redescoperirii, răspândirii și partajării, în special prin intermediul școlilor agricole și al serviciilor de consiliere, a cunoștințelor, metodelor și inovațiilor agroecologice, pentru a dezvolta noi îngrășăminte sau alte alternative și a promova agricultura de precizie;

42. invită Comisia să colecteze și să împărtășească informațiile și experiențele statelor membre despre practici precum optimizarea folosirii îngrășămintelor, reciclarea nutrienților și folosirea unor nutrienți alternativi, ținând seama și de obstacolele legate de aceste alternative atunci când sunt folosite pe scară mai largă și să prezinte moduri în care pot fi depășite aceste dificultăți; încurajează implementarea și extinderea instrumentului pentru sustenabilitatea fermelor (FaST) la nivelul statelor membre pentru a oferi fermierilor din UE consiliere personalizată și la obiect despre gestionarea nutrienților, inclusiv despre cerințele în materie de îngrășăminte; sprijină, în acest sens, implementarea unor instrumente digitale de sprijin pentru luarea deciziilor, în special în contexte colective și cooperative, pentru a depăși limitările cu care se confruntă fermele mici;

Joi, 16 februarie 2023

43. observă ocazia semnificativă de a reduce dependența colectivă a Uniunii de îngrășăminte chimice prin folosirea mai eficace a gunoiului de grajd organic produs de animale, a culturilor fixatoare de azot precum trifoiul și a tehnicilor de gestionare a nutrienților; invită Comisia să sprijine financiar aplicarea și îmbunătățirea acestor măsuri;

44. recunoaște că gunoiul de grajd organic produs de animale este o componentă esențială a tranziției către sisteme alimentare mai sustenabile și joacă un rol esențial în multe sisteme de agricultură ecologică;

45. îndeamnă Comisia să diversifice sursele de îngrășăminte și să identifice noi zăcăminte de minerale existente în UE și să le extindă în mod durabil, pentru a reduce dependența de piețele străine și a stimula o mai mare autonomie; accentuează că UE trebuie să dezvolte pe termen lung aprovizionarea cu îngrășăminte organice și tehnicile agroecologice pentru a reduce dependența de îngrășămintele pe bază de azot;

46. cere să se adopte rapid acte legislative privind noile tehnici de ameliorare a plantelor, printre care mai cu seamă noile tehnici genomice, care vor mări randamentul culturilor fără a crește nevoia de îngrășăminte; invită Comisia și statele membre să susțină cercetarea și dezvoltarea de noi tehnici de ameliorare a plantelor, inclusiv de noi tehnici genomice;

47. invită Comisia să inventarieze capacitățile neutilizate de producție a îngrășămintelor din UE și să stabilească unde s-ar putea relua producția;

48. susține producția de îngrășăminte ecologice folosindu-se resurse locale și energie din surse regenerabile, cum ar fi amoniacul verde;

49. susține, fără a pune în pericol obiectivul securității alimentare, utilizarea culturilor de leguminoase pentru a menține și a îmbunătăți calitatea solului și solicită creșterea culturilor de leguminoase la nivelul UE pentru a spori biodiversitatea și a crește fixarea azotului; invită Comisia să prezinte în timp util o strategie europeană privind proteinele, cu accent puternic pe culturile de leguminoase, pentru a îmbunătăți practicile agricole;

50. subliniază necesitatea de a sprijini testarea solului și a oligoelementelor la nivel de fermă; subliniază că astfel de cunoștințe le permit fermierilor să planifice acțiuni mai eficiente de fertilizare, cultivare și gestionare a solului și oferă baza pentru un program durabil de rotație a culturilor; invită Comisia să instituie o inițiativă de tip „testare gratuită a solului”, astfel cum s-a anunțat în strategia UE privind solul pentru 2030, precum și să prevadă sprijin tehnic și financiar sub forma unui program ecologic sau a unei măsuri din cadrul celui de-al doilea pilon;

51. subliniază importanța rotației culturilor pentru fertilitatea solului;

52. subliniază nevoia de a acorda mai mult sprijin financiar fermierilor pentru a utiliza calcarul, trifoiul și a păstra solul acoperit cu mai multe specii de plante, pentru a ajuta la combaterea dependenței colective de îngrășăminte și pentru a îndeplini obiectivele Strategiei „De la fermă la consumator”;

53. încurajează utilizarea sporită a biostimulatorilor pentru a optimiza fertilizarea prin îmbunătățirea absorbției și a eficienței nutrienților, pentru a consolida toleranța culturilor vegetale la stresul abiotic cauzat de efectele schimbărilor climatice, cum ar fi seceta și temperaturile extreme, și pentru a îmbunătăți performanța acestora; invită în acest sens Comisia să investească în cunoștințele de specialitate și în numărul de experți aflați la dispoziția Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și să îmbunătățească viteza de evaluare și aprobare a noilor biostimulatori;

54. constată că agricultura ecologică este mai puțin expusă la creșterea prețurilor, însă, în așteptarea tranziției către folosirea unor tipuri sustenabile de îngrășăminte, industria îngrășămintelor din UE trebuie să aibă acces la importurile necesare, inclusiv de gaze, pentru a produce îngrășăminte în UE și pentru a se asigura că nu sunt periclitate viitoarele recolte din UE; invită Comisia să accelereze măsurile anunțate în comunicarea sa pentru a găsi soluții la riscurile și vulnerabilitățile depistate prin Mecanismul european de pregătire și răspuns în caz de criză în materie de securitate alimentară;

55. încurajează, de asemenea, folosirea compostului și a altor amelioratori ai solului pentru a îmbunătăți sănătatea și fertilizarea solului, contribuind în același timp la combaterea secetei, ținând seama de proprietățile de stocare a apei ale acestor produse;

56. remarcă faptul că protoxidul de azot reprezintă o mare parte a emisiilor generate de agricultura din UE și cere deci să se folosească și să se dea prioritate îngrășămintelor care nu emit protoxid de azot;

57. salută anunțul Comisiei privind un plan de acțiune pentru gestionarea integrată a nutrienților (INMAP); consideră că trebuie să se recunoască importanța hrănirii echilibrate a culturilor pentru soluri sănătoase și o producție de alimente sănătoase și că trebuie să se caute în mod imparțial surse alternative bogate în nutrienți și surse de energie alternative, promovându-se utilizarea tuturor deșeurilor biologice și a subproduselor de origine animală sigure; subliniază că INMAP ar trebui să se concentreze pe îmbunătățirea eficienței în utilizarea nutrienților, să încurajeze dezvoltarea îngrășămintelor verzi și să optimizeze utilizarea îngrășămintelor minerale și organice prin intermediul agriculturii de precizie, al planificării gestionării nutrienților și al îmbunătățirii depozitării și transportului, fără a impune sarcini suplimentare inutile fermierilor, respectând pe deplin limitele de reglementare și luând măsuri de precauție împotriva rezistenței la antimicrobiene;

58. ia act de faptul că dejecțiile umane reprezintă în prezent unul dintre principalele circuite neînchise din ciclul nutrienților, deoarece majoritatea nutrienților proveniți din canalizare nu se întorc în solurile agricole; invită Comisia să încurajeze mai mult tehnicile care contribuie la recuperarea nutrienților din nămolurile de epurare, inclusiv prin introducerea unor criterii de stabilire a încetării statutului de deșeu în cazul materialelor care pot fi recuperate din stațiile de epurare a apelor uzate și prin elaborarea unor criterii pentru depunerea lor în condiții de siguranță pe solurile agricole;

59. cere ca prezența animalelor în majoritatea regiunilor să devină un obiectiv pe termen lung al politicilor agricole; consideră că strategia agricolă a UE ar trebui să prevadă ca îngrășămintele organice să fie mai uniform disponibile;

60. solicită să se analizeze posibilitatea de extindere a flexibilității regionale în cadrul Directivei privind nitrații, având în vedere obiectivul de a reduce poluarea; invită Comisia să ia în considerare adoptarea de norme privind un buget echilibrat pentru azot pe exploatație și scutiri de la limita de 170 kg de azot pe hectar pe an pentru îngrășămintele organice și produsele echivalente, ținând seama de condițiile diferite din anumite state membre și regiuni cu condiții climatice favorabile, precum și având în vedere utilizarea eficientă a îngrășămintelor, optimizarea fertilizării, utilizarea deșeurilor biologice și a surselor secundare de nutrienți, precum și utilizarea biostimulatorilor;

61. își exprimă îngrijorarea cu privire la lipsa de transparență de pe piața îngrășămintelor și se declară în favoarea continuării acțiunilor de îmbunătățire a transparenței și a informării publice pe această piață, atât la nivelul UE, cât și la nivel mondial, și în ceea ce privește materiile prime utilizate pentru producția de îngrășăminte; invită Comisia să monitorizeze îndeaproape profiturile excesive ale producătorilor de îngrășăminte de la nivel mondial și, dacă este necesar, să investigheze acordurile de tip cartel și pozițiile dominante pe piață, să analizeze dacă se pot impozita profiturile excepționale și să facă propuneri în acest sens pentru a combate concurența neloială; invită Comisia să înființeze un observator al pieței menit să monitorizeze aprovizionarea internațională și internă și stocurile de îngrășăminte și să reducă impactul speculațiilor asupra pieței;

62. ia act de faptul că ponderea mediană a energiei și a îngrășămintelor în costurile totale ale factorilor de producție în statele membre ale UE de-a lungul anilor este de 8 % și, respectiv, 6 %, dar ponderea costurilor variază considerabil de la o țară la alta și de la an la an ([14]); consideră, prin urmare, că este momentul oportun și că este adecvat să se accelereze procesul de convergență externă pentru a le permite fermierilor din statele membre în care acest proces nu s-a încheiat încă să facă față provocărilor actuale;

63. invită Comisia să pregătească o strategie globală menită să reducă rolul dominant al Federației Ruse pe piețele mondiale ale îngrășămintelor și produselor alimentare, în special în imediata vecinătate a UE, subliniind că trebuie ca lumea să devină independentă de exporturile rusești, creând oportunități de a obține îngrășăminte și alimente din surse regenerabile, fără combustibili fosili și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în apropierea UE și în lume;

64. cere Comisiei să ia în considerare studiile de impact efectuate de Centrul Comun de Cercetare care avertizează asupra efectelor negative asupra producției și a securității alimentare pe care le-ar putea avea pe termen scurt limitarea folosirii îngrășămintelor în lipsa unor alternative comerciale viabile pentru fermieri;

o

o o

65. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Comisiei și Consiliului.

([14]) https://commission.europa.eu/publications/analysis-main-drivers-food-security_en